

**Riigihalduse ministri määruse „Riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määruse nr 40
„Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja
hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise
tingimused ja kord“ muutmise“ eelnõu
seletuskiri**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Riigihalduse ministri määruse „Riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määruse nr 40 „Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ muutmise“ eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) tehakse kaks muudatust:

- 1) muudetakse ehitushinna kallinemisest tulenevalt maksimaalset toetuse suurust rekonstrueeritava hoone abikõlbliku köetava netopinna ühe ruutmeetri kohta ning maksimaalset toetuse suurust ühe rekonstrueeritava hoone kohta;
- 2) muudetakse määrusega kehtestatud taotlejatele kohalduvad individuaalsed toetusmäärad (määruse lisa 1 „Toetuse määr“), jättes kohaliku omavalitsuse üksuste tulukuse määramisel välja kohalike omavalitsuste tulukust ühekordselt mõjutav ning tegelikku tulukusnäitajat moonutav ühekordne ühinemistoetuse komponent.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu on koostanud Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna õigusnõunik Martin Kulp (e-post martin.kulp@fin.ee; tel 611 3097) ja seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi regionaalarengu osakonna nõunik Tarmo Kivi (e-post tarmo.kivi@fin.ee, tel 611 3104). Eelnõu keelelist kvaliteeti on kontrollinud Rahandusministeeriumi õigusosakonna keeletoimetaja Sirje Lilover (e-post sirje.lilover@fin.ee; tel 611 3638).

1.3. Märkused

Eelnõu kohaselt muudetakse riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määrust nr 40 „Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ (RT I, 16.10.2018, 1).

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõu, Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 punktiga 1 muudetakse ehitushinna kallinemisest tulenevalt maksimaalse toetuse suurust rekonstrueeritava hoone abikõlbliku kōetava netopinna ũhe ruutmeetri kohta ning maksimaalse toetuse suurust ũhe rekonstrueeritava hoone kohta. Muudatuse vajadus tuleneb analoogsete toetusmeetmete (lasteaiahoonetes energiatõhususe ja taastuenergia kasutuse edendamise toetusmeede; kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonetes energiatõhususe ja taastuenergia kasutuse edendamise toetusmeede) raames toetuse saanud projektide elluviimiseks 2018. aastal läbi viidud hanketulemuste kogemusest ning arvestades, et riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määruse nr 40 „Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ alusel toetatavate projektide ehitustegevused viiakse läbi valdavalt 2020. aastal.

Eelnõu § 1 punktiga 2 tehtavad muudatused puudutavad riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määrust nr 40 „Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ lisa 1 „Toetuse määr“ toodud kohaliku omavalitsuse üksuste individuaalsete toetuse määrade muutmist. Muutmise eesmärk on tagada kohaliku omavalitsuse üksuste võrdne kohtlemine lähtuvalt kohaliku omavalitsuse finantsvõimekusest, jättes arvestusest välja 2017. a erandliku ũhekordse tulu.

Eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt asendatakse riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määruse nr 40 „Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ lisa 1 „Toetuse määr“ eelnõule lisatud uuendatud lisaga 1 „Toetuse määr“.

Riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määruse nr 40 „Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ lisa 1 toodud toetuse määra arvutamise aluseks on võetud saldoandmike infosüsteemi 2017. aasta kohaliku omavalitsuse üksuse põhitegevuse tulud ja elanike arv rahvastikuregistri 1. jaanuari 2017. a seisuga. Kuna 2017. aasta põhitegevuse tulude arvestuses sisalduvad ka kohaliku omavalitsuse ũhinemise tulemusena kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvesse laekunud ũhekordsed ũhinemistoetused, tõstab nende ũhekordsete toetuste arvestamine kohaliku omavalitsuse tulukuse näitajat ning vähendab seetõttu määruse alusel toetuse taotlemisel arvestatavat kohaliku omavalitsuse üksuse individuaalset toetusmäära. Selline moonutus on ũhekordne ning mõjutab enam väiksema eelarvemahuga omavalitsusi, seades viimased muudatuse tegemata jätmisel ebavõrdsesse positsiooni.

Seega on lisa 1 „Toetuse määr“ uues redaktsioonis toetuse määra arvutamise aluseks võetud saldoandmike infosüsteemi 2017. aasta kohaliku omavalitsuse üksuse põhitegevuse tulud, millest on välja arvatud kohaliku omavalitsuse ũhinemise tulemusena kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvesse laekunud ũhekordsed ũhinemistoetused.

Eelnõu §-s 2 esitatakse eelnõu tagasiulatuvalt rakendamise aeg. Muudatust rakendatakse 19. oktoobrist 2018. a, s.o ajast, mil jõustus riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määrus nr 40.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas atmosfääriõhu kaitse seadusega ja seega ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32–46).

4. Määruse mõjud

Määruse rakendumisel suurendatakse eelnõu § 1 punkti 1 mõjul võrreldes kehtiva määrusega toetuse maksimaalsete suurust rekonstrueeritava hoone abikõlbliku köetava netopinna ühe ruutmeetri kohta ning maksimaalset toetuse suurust ühe rekonstrueeritava hoone kohta. Nimetatud muudatused vähendavad tõenäosust, et ehitushinna kallinemise tõttu taotlemisest või projekti elluviimisest loobutakse ja vahendid jäävad määruse eesmärkide saavutamiseks kavandatud viisil kasutamata. Toetuse maksimaalse suuruse tõstmine ühe projekti kohta toob juhul, kui abikõlblikke taotlusi laekub rohkem kui on toetusena välja antavaid vahendeid, kaasa väiksema arvu projektide toetamise. Määruse muutmisest tingituna lükkub edasi taotluste esitamise tähtaeg, mille osas juhendatakse riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määruse nr 40 „Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord § 10 lõikes 2 toodust. Taotluste esitamise tähtaja edasilükkamine koos tingimuste taotlejale soodsamaks muutumisega võib tuua kaasa tugevama konkurentsi toetuse saamiseks ja meetme eesmärkide saavutamiseks ning võimaldada esitatavaid taotlusi kvaliteetsemalt ette valmistada.

Määruse rakendumisel tõuseb eelnõu § 1 punkti 2 mõjul võrreldes kehtiva määrusega toetuse määr omavalitsusüksustel (41 tk), kelle põhitegevuse tulu arvestuses sisaldus 2017. aastal kohalike omavalitsuste ühinemise tulemusena saadud ühinemistoetus.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid tulusid ega kulusid riigieelarvele ega kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvetele. Muudatus mõjutab nende kohalike omavalitsusüksuste eelarve kasutamist, mille osas määruse lisa uuendamise tulemusel maksimaalset toetuse määra muudeti (suurendati), et saavutada kohalike omavalitsusüksuste võrdne kohtlemine sõltumata asjaolust, millised neist said 2017.a ühekordselt ühinemistoetust

6. Määruse jõustumine

Määrust rakendatakse tagasiulatuvalt 2018. aasta 19. oktoobrist. See on vajalik, et määruses toodud tingimused kehtiksid üheselt mõistetavalt kõigile selle määruse kohaselt ette valmistatavatele projektitaotlustele.

7. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati koostöölastamiseks eelnõude infosüsteemi EIS kaudu Sotsiaalministeeriumile ja Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning arvamuse avaldamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele. Mõlemad asutused koostöölastasid eelnõu.